

Sygn. akt

III AUa 765/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **7 listopada 2012 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Irena Mazurek
	Sędziowie:	SSA Janina Czyż SSA Alicja Podczaska (spr.)
	Protokolant	st.sekr.sądowy Małgorzata Leniar

po rozpoznaniu w dniu **7 listopada 2012 r.**

na rozprawie

sprawy wniosku **E. K.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o emeryturę

na skutek apelacji wnioskodawcy

od wyroku **Sądu Okręgowego w Rzeszowie**

z dnia **22 maja 2012 r.** sygn. akt **IV U 378/12**

oddala apelację

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 lutego 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (t. jedn. Dz. U. 2009 nr 153 poz. 1227) oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) odmówił prawa do emerytury E. K., ponieważ nie udowodnił 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych.

W odwołaniu od powyższej decyzji wnioskodawca domagał się jej zmiany i przyznania prawa do emerytury, wskazując, że posiada wymagany okres pracy w warunkach szczególnych, gdyż w okresie od 1.10.1975 r. do 31.12.2006 r. pracował w Sadowniczo – Szkółkarskim Zakładzie Doświadczalnym (...) jako traktorzysta, a zatem wykonywał pracę wymienioną w wykazie A, Dziale VIII, pkt. 3 rozporządzenia RM z 7.02.1983 r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podnosząc, że fakt wykonywania przez wnioskodawcę pracy w warunkach szczególnych nie znajduje potwierdzenia w wystawionym wnioskodawcy przez pracodawcę świadectwie pracy z dnia 9 lutego 2012 r.

Wyrokiem z dnia 22 maja 2012 r., sygn. akt IV U 378/12 Sąd Okręgowy w Rzeszowie Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie.

Sąd ustalił, że E. K., ur. (...), był zatrudniony w okresie od 1.10.1975 r. do 31.03.2008 r. w Sadowniczo – Szkółkarskim Zakładzie Doświadczalnym A.w A. na stanowisku pracownika wykwalifikowanego – ogrodnika – traktorzysty. Do jego obowiązków należało wykonywanie prac polowych i sadowniczych, a także transportowych związanych z przewozem węgla, spadów, czy też oprysków. Prace traktorzysty wnioskodawca wykonywał głównie w okresie od wiosny do jesieni, natomiast poza sezonem traktorzyści kierowani byli do pracy w warsztacie lub do innych czynności.

W ocenie Sądu I instancji przeprowadzone postępowanie wykazało, że wnioskodawca chociaż formalnie zatrudniony na stanowisku m. in. traktorzysty, wykonywał także inne obowiązki, co przyznał zarówno sam wnioskodawca, jak i przesłuchiwani w sprawie świadkowie. Ustalenie takie nie pozwala na uznanie spornego zatrudnienia E. K. za pracę traktorzysty – kierowcy ciągnika, wymienioną w wykazie A, Dziale VIII, pod poz. 3.

Sąd podkreślił, że na podstawie zebranego materiału nie można precyzyjnie ustalić ram czasowych wykonywania pracy w warunkach szczególnych, częstotliwości jej wykonywania, a przede wszystkim wymiaru.

W apelacji od powyższego wyroku wnioskodawca domagał się jego zmiany i przyznania dochodzonego świadczenia, zarzucając naruszenie prawa materialnego, a to art. 184 w związku z art. 32 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS oraz § 2 ust. 2 oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r., poprzez niewłaściwe zastosowanie, polegające na uznaniu iż w przedmiotowym stanie faktycznym nie zostały spełnione przesłanki uprawniające wnioskodawcę do prawa do emerytury, a także błąd w ustaleniach faktycznych, poprzez przyjęcie, że wnioskodawca nie wykonywał pracy w warunkach szczególnych. Nadto apelujący zarzucił brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego oraz przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przy ocenie dowodów z zeznań świadków.

W uzasadnieniu wnioskodawca podniósł, że brak świadectwa pracy w warunkach szczególnych nie przesądza faktu niewykonywania pracy tego rodzaju. Zdaniem wnioskodawcy incydentalność wykonywania przez niego innych prac na polecenie przełożonego nie wyklucza zaliczenia okresu zatrudnienia do stażu pracy w warunkach szczególnych. Dalej apelujący podniósł, że w ocenie wnioskodawcy Sąd I instancji niesłusznie kierował się nazwą zajmowanego przez wnioskodawcę stanowiska: pracownik wykwalifikowany – ogrodnik – traktorzysta, skoro w sprostowanym świadectwie pracy z dnia 9.02.2012 r. zostało doprecyzowane, że wnioskodawca od 1.10.1975 r. do 31.12.2006 r. pracował na stanowisku: wykwalifikowany pracownik – traktorzysta.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy jest nieuzasadniona i podlega oddaleniu, ponieważ wyrok Sądu Okręgowego w Rzeszowie jest trafny i nie narusza prawa.

Przedmiotem sporu w sprawie była ocena uprawnienia E. K. do emerytury w obniżonym wieku, a to w związku z zatrudnieniem w szczególnych warunkach, na podstawie art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. 2009 nr 153 poz. 1227),

Bezspornym w sprawie było, iż E. K. ukończył 60 lat życia, oraz legitymuje się ponad 25 – letnim stażem ubezpieczenia. Spornym natomiast pozostawało, czy będąc zatrudnionym w Sadowniczo – Szkółkarskim Zakładzie Doświadczalnym A. w A. w okresie od 26.10.1972 r. do 30.11.1994 r. wykonywał stale i w pełnym wymiarze pracę wykazaną w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.), szczególnie że za powyższy okres wnioskodawca nie otrzymał świadectwa pracy w warunkach szczególnych.

Przypomnieć w tym miejscu należy, że środkiem dowodowym, stwierdzającym okresy zatrudnienia w warunkach szczególnych jest w postępowaniu administracyjnym przed organem rentowym, a to zgodnie z § 21 ust. 4 rozporządzenia RM z dnia 7.02.1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz.U. z 1983 r. nr 10 poz. 49) świadectwo pracy w szczególnych warunkach, wystawione przez zakład pracy, natomiast w toku postępowania odwoławczego przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych, toczącego się według przepisów kodeksu postępowania cywilnego, nie obowiązują ograniczenia w zakresie środków dowodowych, takie jak w postępowaniu przed organem emerytalno-rentowym. Powyższe oznacza, iż ubezpieczony może dowodzić fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy przy pomocy wszelkich możliwych środków dowodowych.

Sąd Okręgowy przeprowadził dowody z akt osobowych, z zeznań świadków, jak również przesłuchał wnioskodawcę i ustalił rodzaj czynności wykonywanych przez wnioskodawcę, co doprowadziło do uzasadnionego stwierdzenia, iż E. K. nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze pracy, zaliczanej do prac wymienionych w załączniku do rozporządzenia RM z dnia 7.02.1983 r. Sąd Apelacyjny podzielił ustalenia i ocenę prawną Sądu I instancji, gdyż dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach nie jest wystarczające samo ustalenie, że pracownik czynności, o których mowa w załącznikach do powołanego rozporządzenia, wykonywał bez sprecyzowania czasokresu ich wykonywania (por. wyrok SN z dn. 15.12.1997 r., II UKN 417/97, OSNP 1998/21/638).

Warunek wykonywania pracy stale i w pełnym wymiarze spełniony jest wówczas, gdy pracownik w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy na określonym stanowisku, nie wykonuje czynności pracowniczych nie związanych z tym stanowiskiem, ale stale tj. ciągle wykonuje prace w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze.

Odnosząc się w tym miejscu do powoływanego przez apelującego faktu sprostowania świadectwa pracy w zakresie nazwy zajmowanego stanowiska stwierdzić należy, że z faktu tego nie można wywodzić, iż wnioskodawca wykonywał wyłącznie pracę w warunkach szczególnych w sytuacji, gdy z zeznań świadków wynika iż wnioskodawca wykonywał także wiele innych czynności, nie zaliczanych do prac w warunkach szczególnych. Decydujący zaś dla zaliczenia okresu zatrudnienia do stażu pracy w warunkach szczególnych jest rodzaj rzeczywiście wykonywanych czynności nie zaś nazwa zajmowanego stanowiska. Za trafnością oceny o braku możliwości potraktowania całego spornego okresu jako pracy w warunkach szczególnych przemawia charakter zatrudnienia wnioskodawcy, niezatrudnionego w transporcie, ale jako pracownik rolny i wykonującego, jak to określił świadek M. P.: „, wszystko, co jest związane z pracą w gospodarstwie rolnym.” Dodać w tym miejscu należy, że wykonywanie różnych prac w zależności od pory roku i zapotrzebowania było sytuacją trwałą, nie zaś incydentalnym zjawiskiem, jak chciałby to przedstawić wnioskodawca.

Zauważyć również przyjdzie, na co słusznie zwraca uwagę Sąd I instancji że sporne zatrudnienie, obejmujące ponad dwudziestoletni okres, musiało wiązać się ze zróżnicowanym zakresem obowiązków wnioskodawcy, zważywszy na rozwój techniczno – cywilizacyjny. Jednakże zgromadzony materiał dowodowy nie daje podstaw do wyodrębnienia żadnego, zamkniętego okresu z ustalonym wykonywaniem przez wnioskodawcę pracy w warunkach szczególnych jako kierowca ciągnika stale i w pełnym wymiarze.

Z podanych wyżej przyczyn brak jest podstaw faktycznych i prawnych do uwzględnienia apelacji wnioskodawcy, która podlega oddaleniu zgodnie z art. 385 kpc.